

Onderwijsprijs 2017

Juryrapport

6 juni 2017

De jury van de onderwijsprijs heeft dit jaar een twintigtal nominaties ontvangen voor de onderwijsprijs van de faculteit der geesteswetenschappen. Het betrof veertien bachelorvakken en zes mastervakken. De jury is onder de indruk van de diversiteit aan vakken onder de voordrachten. Onder de voordrachten bevinden zich vakken die hun sporen verdiend hebben, maar ook veel vakken met een korte looptijd. Kenmerkend is dat vernieuwing en aanscherping in beide categorieën centraal staan. Dat zegt veel over hoe docenten en onderzoekers van onze faculteit omgaan met hun onderwijs.

De onderwijsprijs is niet zomaar een prijs voor het 'beste vak', maar kijkt naar vakken vanuit een aantal specifieke criteria. Deze criteria zijn:

(1) een originele didactische aanpak, (2) hoge waardering bij studenten en docenten, (3) didactisch vernieuwend, (4) gebruikmakend van werkvormen die als inspiratiebron kunnen dienen voor andere vakken, (5) aansluitend bij maatschappelijke of wetenschappelijke onderzoeksvraagstukken, en tenslotte (6) de kwaliteit van de korte presentatie die de docenten van hun eigen vakken gegeven hebben.

Prijs voor het beste bachelorvak

In de categorie bachelor heeft de commissie twee vakken geselecteerd. Het eerste vak betreft 'The Trade of Economics' van drs. Paul Teule. Dit vak is onder de titel 'Thinking like an economist' in een iets andere vorm vorig jaar ook genomineerd en heeft de prijs toen net niet in de wacht gesleept. Indrukwekkend is de manier waarop het vak hoge eisen stelt aan de studenten, veel zelfstandig werk van studenten vereist in een korte tijdspanne en tegelijk bijzonder veel waardering oogst in de ogen van de student. Het vak kent een heldere en inzichtelijke organisatie van het onderwijs, en ook de doordachte manier waarop het zich verhoudt tot de rest van het curriculum kan op waardering van de jury rekenen. De afwisseling tussen instructie, zelfwerkzaamheid van studenten en docentfeedback is intensief, maar bijzonder vruchtbaar binnen de mogelijkheden van een vierweekse blok. Kijkend naar de criteria van de onderwijsprijs springen vooral de didactische vernieuwing en de voorbeeldfunctie naar voren. Het vak is geroosterd in het vierweekse blok en laat zien dat dit blok met innovatie van onderwijs- en toetsvormen een succesvolle mix

kan opleveren van vaardighedenonderwijs en een inhoudelijk vak. Het vak heeft een spilfunctie in het curriculum ontwikkeld.

Het tweede vak betreft 'De wereld van de Mens: Inleiding in de geesteswetenschappen' door dr. Piet Gerbrandy en prof. dr. Irene Zwiép. Waar 'The Trade of Economics' een doelgerichte focus kent, verkent 'De wereld van de mens' de horizon van de geesteswetenschappen in grote stappen. Het vak brengt de geestwetenschappen en in het bijzonder het taal- en regio-onderwijs dicht bij de eerstejaarsstudent. Het vak spreekt de eerstejaarsstudent aan op ambitie en op wat het betekent om te studeren: het is geen klassieke introductie in een vakgebied, maar heeft ook een klassieke bildungscomponent. De uitdaging waarvoor de docenten zich gesteld zagen, was de verschillende vakgebieden gezamenlijk aan te spreken en studenten tegelijk een brede geesteswetenschappelijke oriëntatie te bieden. De innovatieve afsluitende duotoetsen ogen aanstekelijk en lijken in de eerste editie van dit vak van toegevoegde waarde geweest te zijn. Het vak is niet alleen een uithangbord geworden voor de geesteswetenschappen en voor de plek daarvan in de wereld, maar brengt studenten ook op toegankelijke en aansprekende wijze tot kennis en inzichten die vaak pas in de eindfase van een academische opleiding worden gerealiseerd. Bovendien is het vak een succesvol voorbeeld van de meerwaarde van onderwijs in teamverband.

De genomineerde vakken zijn op veel punten tegenpolen van elkaar: kleinschalig versus grootschalig, één docent versus een teamaanpak, het hart van een specialisatie tegenover een brede vogelvlucht, een bewezen vak tegenover aanstekelijke curriculumontwikkeling. Dat maakt een beargumenteerde afweging lastig. Tijdens de presentaties komt ook het verschil tussen kleinschalig en grootschalig duidelijk naar voren, en de hoge kwaliteit van beide vakken. De jury heeft uiteindelijk de mate waarin het vak een voorbeeldfunctie voor andere vakken kan vervullen zwaar laten wegen. Om die reden heeft de jury gekozen voor 'The Trade of Economics'. Dit vak heeft zich bovendien in de afgelopen jaren bewezen en heeft laten zien dat de formule succesvol is over een langere periode.

Prijs voor het beste mastervak

Aan de masterkant heeft de jury eveneens twee vakken genomineerd. Net zoals in voorgaande jaren zijn de nominaties voor mastervakken minder talrijk.

Het eerste genomineerde mastervak is 'Looking at 17th Century Dutch Paintings' van dr. Elmer Kolfin. Dit vak bestudeert zeventiende-eeuwse kunst, een vertrouwd kunsthistorisch onderwerp, op een systematische en onderzoeksintensieve manier. Het vak traint de student in het faseren van het onderzoeksproces. Innovatief is hoe het vak niet begint bij het aanleren van gedeelde kennis of de bestudering van de context, maar bij het bekijken van een kunstwerk zelf. De didactische opzet is daarom onderzoeksgericht, en in zekere zin voor veel studenten contra-intuïtief. Met deze opzet slaagt het vak erin een zichtbare en herkenbare invulling te geven aan het verschil tussen bacheloronderwijs en masteronderwijs. Prijzenswaardig is ook de manier waarop een onderzoeksaanpak en een verbinding met het professionele veld van de masteropleiding met elkaar gecombineerd worden.

Het tweede genomineerde vak is van geheel andere orde. Het mastervak 'Verdieping Journalistiek en Media: praktijk 2 - Multimediaal Onderzoeksjournalistiek Project' van dr. Miriam Prenger heeft een kernplek in de praktijkmaster Journalistiek en Media. In zekere zin doet dit vak wat je zou verwachten: aanknopen bij het werkveld. Het vak biedt meerwaarde in de gevraagde zelfstandigheid, het niveau dat bereikt wordt en de concrete resultaten die behaald worden. Projecten binnen dit vak leiden vaak direct tot publicaties in landelijke media, die bovendien met enige regelmaat geprezen worden om hun niveau. De didactiek van het vak vertrekt niet vanuit een strakke voorgeschreven opzet, maar zet de student zelf aan het werk, in groepsverband, en met coaching door een onderzoeksjournalist. De uitvoering van projecten wordt bepaald door de studenten en de aard van het project. De jury waardeert hoe een dergelijke context en inzetafhankelijke vorm van onderwijs een vaste plek in het curriculum heeft gekregen, en dat tegelijk het niveau en de studentwaardering een constante factor blijven. De jury is bovendien onder de indruk van de ambitieuze studiecultuur binnen het vak en de mate waarin de stap terug van de docent wordt beantwoord door een stap vooruit door de student.

Ook aan de masterkant hebben we dit jaar twee vakken die in een aantal opzichten elkaars tegenpool zijn, zowel inhoudelijk als didactisch. Wat ze delen, is een onderzoeksgerichte benadering van de professionele en maatschappelijke oriëntatie. De jury is van mening dat het vak 'Looking at 17th Century Dutch Paintings' in dat laatste het beste geslaagd is. Het brengt de wereld van wetenschappelijk onderzoek samen met maatschappelijke en professionele vragen. Daarnaast waardeerde de jury de systematische en reflexieve wijze waarop de student zich in dit vak deze onderzoeksvaardigheden eigen maakt, vaardigheden die in de presentatie van zowel student als docent op enthousiaste wijze over het voetlicht gebracht werden.

6 uni 2017

De leden van de jury,

Lisa van Dijke

Caroline Kroon

Caitlin Meyer

Ansgar Mohnkern

Arjan Nobel

Charlotte Osté

Sudha Rajagopalan

Carlos Reijnen (voorzitter)

Maartje Stols-Witlox